

Beste .....

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende. Recent is geconstateerd dat er mogelijk een te lage beslagvrije voet (BVV) wordt vastgesteld bij onder andere inwoners met een bijstandsuitkering.

Wat is er aan de hand?

Bijstandsgerechtigden hebben recht op 5% vakantietoeslag. Dit kan op verschillende manieren in de Polisadministratie zijn verwerkt. Wanneer de rekentools, waarmee de BVV wordt berekend, dit door de diversiteit van wijze van vastleggen van de vakantietoeslag niet (goed) kunnen detecteren, gaan ze uit van een belastbaar inkomen op basis van de uitkering, zonder te rekenen met de maandelijks gereserveerde vakantietoeslag. Daardoor lijkt het alsof het volledige inkomen maar 95% van de bijstand is en berekent de rekentool vervolgens een afloscapaciteit van 5% op basis van 95% van het inkomen. Als gevolg daarvan komt de BVV ten onrechte op 90% van de bijstandsnorm uit. De loonaangifte, rekenregels en werking van alle rekentools zijn in principe juist, maar wanneer de vakantietoeslag ontbreekt, komt er een verkeerde output uit.

Voorbeeld: Jan heeft een bijstandsuitkering van 1075 euro inclusief VT. Een gerechtsdeurwaarder legt op 3 februari beslag op zijn bijstandsuitkering. De gerechtsdeurwaarder heeft de rekentool bevroegd. De Polisadministratie gaf aan dat het inkomen 1022 euro was, want de waarde voor het aangiftevak van het vakantiegeld stond op 0. Hierdoor denkt de rekentool dat het inkomen inclusief VT 1022 is. Op basis van dit inkomen van 1022 wordt dan 95% BVV berekend. De uitkomst van de rekentool wordt dan €968,-. Dit is niet correct. De juiste BVV zou 1022 moeten zijn.

De scope en impact van dit issue worden nog nader geanalyseerd. Echter, omdat het kwetsbare inwoners betreft die onder het bestaansminimum kunnen komen en omdat gemeenten op meerdere manieren te maken hebben met dit issue, vinden wij het belangrijk om u op dit moment al te informeren.

Impact voor gemeenten bij zowel derdebeslagenen als invorderaars

Gemeenten hebben vanuit twee verschillende rollen te maken met dit issue: als derdebeslagene, maar ook als invorderaar. Uit een eerste analyse lijkt dit issue bij ruim 200 gemeenten in de rol van derdebeslagene voor te komen. Eerder stuurden wij, in samenwerking met het Ketenbureau van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de KBvG, deze gemeenten [een werkinstructie en formatbrieven](#). Daarmee kunnen gemeenten als derdebeslagene in samenwerking met gerechtsdeurwaarders de bestaande foutieve BVV's herstellen en nieuwe foutieve BVV's voorkomen.

Middels deze brief informeren wij gemeenten over hoe u als invorderaar met dit issue kunt omgaan.

In welke situaties komt het issue voor?

Dit issue komt voor in situaties waarbij beslag gelegd wordt voor een schuld bij de gemeentebelasting. En in situaties waarbij gemeenten beslag leggen voor een schuld bij de Participatiewet, als de inwoner geen bijstandsuitkering meer ontvangt van uw gemeente en er niet verrekend kan worden. Bij verrekeningen speelt dit issue niet. In die gevallen wordt de beslagvrije voet namelijk toegepast en niet vastgesteld. Bij verrekenen wordt de rekentool niet bevroegd en is het inkomen (op basis waarvan de 5% afloscapaciteit gehanteerd wordt) bovendien bekend.

Hoe kunt u een te laag vastgestelde BVV voorkomen?

Wanneer u beslag legt op een bijstandsuitkering kunt u tijdens de berekening van de BVV zelf controleren of de inkomensgegevens kloppen door de gegevens die de rekentool weergeeft te vergelijken met de bijstandsnormen inclusief 5% vakantiegeld. De normen van 1-1-2021 vindt u via [deze link](#), de normen van 1-7-2021 vindt u via [deze link](#). Daar waar het inkomen inclusief vakantiegeld niet klopt, kunt u dit in de rekentool handmatig overschrijven naar het correcte bedrag. Vervolgens kunt u de berekening op basis daarvan vervolgen.

Wanneer u beslag legt op een andere inkomstenverhouding is vaak nog niet bekend wat het inkomen inclusief de vakantietoeslag zou moeten zijn. Daardoor kunt u vooraf meestal niet goed controleren of

het inkomen dat de rekentool hanteert voor de berekening van de BVV klopt. In die gevallen is het van belang om verder in het proces de derdenverklaring goed te controleren op inkomen en vakantiegeld en dit naast de oorspronkelijke BVV uit de rekentool te leggen. Indien nodig kunt u de BVV herberekenen door opnieuw een bevraging te doen in de rekentool en de inkomensgegevens te overschrijven met de inkomensgegevens uit de derdenverklaring.

Repareren eerder vastgestelde BVV's

Dit issue kan zich hebben voorgedaan bij beslagen sinds 1 januari 2021. Het gaat dus om:

1. Nieuwe beslagleggingen waarbij de BVV op grond van de Wvbw is berekend;
2. Herberekeningen van de oude beslagvrije voet op grond van het overgangsrecht.

Op basis van de werkinstructie zullen gemeenten in hun uitkeringsadministratie controleren welke BVV's te laag zijn vastgesteld, de afdracht verlagen naar 5% en contact opnemen met de betreffende gerechtsdeurwaarder. De KBvG heeft gerechtsdeurwaarders verzocht om eveneens in hun systemen te controleren bij welke dossiers een te lage BVV is vastgesteld, deze opnieuw te berekenen en het te veel ingehouden inkomen terug te storten.

In de begeleidende brief bij de werkinstructie adviseerden wij gemeenten (in de rol van derde) om bij te lage BVV's die niet afkomstig zijn van gerechtsdeurwaarders eveneens zo snel mogelijk contact te leggen met de beslagleggende partij. Zo kan ook in die situaties, in overleg, de te laag vastgestelde BVV worden aangepast.

Als dit een beslag van uw organisatie betreft, kan het dus gebeuren dat gemeenten u hierover informeren en de afdracht handmatig verlagen naar 5%. Ook kunnen zij u verzoeken om de BVV met terugwerkende kracht te herberekenen, de inwoner hierover te informeren (middels een modelmededeling) en de te veel ontvangen afdracht terug te storten. Indien het rekeningnummer van de inwoner bekend is, kunt u de te veel ingehouden afdracht direct aan de inwoner overmaken en de betreffende gemeente hier een bevestiging van sturen. Indien er geen rekeningnummer bekend is kunt u het geld terugstorten naar de gemeente met in de omschrijving de naam en geboortedatum van de inwoner. De gemeente maakt dit vervolgens over naar de inwoner. Vanaf dat moment loopt het reguliere proces.

Let op: aanvullend op bovenstaande adviseren wij u om zelf ook proactief te controleren welke BVV's te laag zijn vastgesteld en dezelfde werkwijze te volgen. Op dit moment kunnen kwetsbare inwoners namelijk onder het bestaansminimum terecht komen doordat hun BVV te laag is vastgesteld. Het is daarom van belang dit actief te herstellen en de te veel ontvangen afdracht terug te storten.

Analyse en vervolg

Op dit moment lopen er vanuit het ketenbureau van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid diverse analyses om de scope en impact nader te bepalen. Parallel daaraan lopen er vanuit het programma Keten voor derdenbeslag diverse trajecten om de oplossingsrichtingen te bepalen en concretiseren. VNG is bij beide overleggen intensief betrokken en heeft aanvullend enkele gemeenten betrokken om mee te denken vanuit de rol van derdebeslagene en invorderaar. Wanneer er meer bekend is zullen wij u daarover informeren.

Contact

Wij kunnen ons voorstellen dat u naar aanleiding van deze brief vragen heeft. Voor vragen met betrekking tot specifieke casussen adviseren we invorderaars en derdebeslagene om onderling contact te zoeken en gezamenlijk af te stemmen. Voor overige vragen kunt u contact opnemen met VNG Verbinden Schuldendomein via Schulden@vng.nl. Vermeld daarbij in het onderwerp 'Issue 155'. U kunt via dit mailadres ook een terugbelverzoek achterlaten. U wordt dan binnen enkele uren teruggebeld.

[Bijlage: Instructie BVV zonder vakantietoeslag](#)